

Vreme: 23.07.2026 08:00

Medij: rs.bloombergadria.com

Link: <https://rs.bloombergadria.com/ekonomija/srbija/109343/beogradski-budzet-pod-pritiskom/news>

Autori: Maja Poznatov

Teme: Elektroprivreda Srbije (EPS)

Naslov: Beograd sve više zavisi od državne pomoći, a dugovi javnih preduzeća rastu

9318

Nelikvidnost javnih preduzeća i oslanjanje na transfere iz republičke kase, uz česte rebalanse budžeta, otvaraju pitanje koliko su uopšte održive finansije Grada Beograda.

Nelikvidnost javnih preduzeća i sve veće oslanjanje na transfere iz republičke kase, uz česte rebalanse budžeta, otvaraju pitanje koliko su održive finansije Grada Beograda. Upravo zbog tih fiskalnih rizika, Srbija je u dogovoru sa Međunarodnim monetarnim fondom (MMF) angažovala eksterne konsultante da analiziraju finansije Beograda, a preliminarni izveštaj očekuje se na jesen.

Najveći fiskalni rizik predstavljaju rastući dugovi gradskih javnih preduzeća, pre svega GSP-a, dok se Grad istovremeno sve više oslanja na transfere iz republičkog budžeta.

Poslovanje Grada Beograda već duže privlači pažnju kontrolnih institucija. Državna revizorska institucija (DRI) je prošle godine, nakon revizije, ocenila da je Grad teško kršio obavezu dobrog poslovanja i uputila zahtev za razrešenje odgovornog lica, odnosno gradonačelnika Aleksandra Šapića. Primedbe su se odnosile na obračun zarada pojedinih korisnika budžetskih sredstava i isplatu solidarne pomoći.

Budžet Grada Beograda ove godine je već prošao kroz dva rebalansa. Za razliku od februarskog rebalansa, za koji je Grad naveo konkretne razloge, odnosno dospele obaveze po odlukama suda, u junskom rebalansu obrazloženja se više odnose na finansijsku konstrukciju i izvore pokrića.

Novac je u februaru po stavci naknada štete i penala po nalogu sudova povećan sa 618 miliona dinara ili 5,3 miliona evra iz decembra na 2,8 milijardi ili blizu 24 miliona evra, pošto su dospele na naplatu obaveze po presudama iz 2004. koje se odnose na građevinske i imovinske sporove. Nakon rebalansa budžeta u junu, za tu stavku je predviđeno 982 miliona dinara, odnosno oko 8,4 miliona evra.

Posle najnovijeg rebalansa, u junu ove godine, budžet iznosi 202,1 milijardu dinara (1,72 milijarde evra) i za oko devet milijardi je veći nego u februaru. Fiskalni deficit je 9,7 milijardi dinara (82,5 miliona evra), i nije menjan u odnosu na februar, ali je veći u odnosu na decembar, kada je iznosio 7,1 milijardu (60,5 miliona evra).

Grad planira da pokrije deficit, kao i deo glavnice ranije uzetih kredita u iznosu od 5,3 milijardi dinara, tako što će se zadužiti za 5,7 milijardi dinara. Takođe planira da iskoristi 9,3 milijarde dinara koje su, kako navode gradski zvaničnici, neutrošena sredstava iz ranijih godina.

Međutim, iako se formalno pronalazi novac za finansiranje obaveza, struktura budžeta i dalje zabrinjava. Preliminarni izveštaj eksternih konsultanata očekuje se u septembru, pre početka izrade budžeta za 2027. godinu.

Zbog potencijalnih fiskalnih rizika, koje pre svega stvaraju dugovi gradskih javnih preduzeća i sve veće oslanjanje na transfere iz republičkog budžeta, MMF analizira finansije Beograda.

Kao razlog za rebalans u junu naveden je višak u gradskoj kasi od devet milijardi dinara u odnosu na prihode planirane prethodnim rebalansom. Ukupni prihodi nakon junskog rebalansa iznose 187 milijardi dinara ili oko 1,6 milijardi evra.

Prema navodima gradskih zvaničnika, višak u gradskoj kasi nastao je zbog bolje naplate poreza na imovinu i prodaje dela imovine, dok 1,8 milijardi dinara ili 15,3 miliona evra potiče od transfera sa

Vreme: 23.07.2026 08:00

Medij: rs.bloombergadria.com

Link: <https://rs.bloombergadria.com/ekonomija/srbija/109343/beogradski-budzet-pod-pritiskom/news>

Autori: Maja Poznatov

Teme: Elektroprivreda Srbije (EPS)

Naslov: Beograd sve više zavisi od državne pomoći, a dugovi javnih preduzeća rastu

republičkog nivoa i namenjeni su zajedničkim projektima. Predsednik Skupštine grada Beograda Nikola Nikodijević rekao je u junu za RTS, uoči sednice Skupštine grada o rebalansu, da se i deo novca od projekata koji nisu započeti prebacuje na druge projekte.

Primanja od prodaje nefinansijske imovine udvostručeni su novim rebalansom na 3,2 milijarde dinara ili oko 27 miliona evra sa oko 1,6 milijardi ili oko 13,6 miliona evra u februaru, dok su prihodi od poreza na imovinu veći za gotovo 3,7 milijardi dinara i iznose 29,7 milijardi dinara (253 miliona evra). Porez na imovinu zavisi od prosečne cene kvadrata koju grad utvrđuje po zonama, a rast cena nekretnina u glavnom gradu Srbije utiče na poresku osnovicu. Rastu prihoda može doprineti i bolja naplata, odnosno smanjen broj neizmirenih obaveza, pojačana kontrola ili naplata ranijih dugova.

Za procenu uticaja inicijative za uknjižavanje i legalizaciju nelegalno izgrađenih objekata, poznatu pod nazivom "Svoj na svome", koja je pokrenuta u decembru prošle godine, još je rano. Prema podacima i najavama iz Ministarstva građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture, do 20. aprila je izdato oko 100.000 potvrda na podnete zahteve, a u planu je da do jeseni bude obrađeno 320.000 zahteva.

Povećane su i projekcije planiranih prihoda po osnovu lokalnih komunalnih taksi i doprinosa za uređenje gradskog građevinskog zemljišta koji se plaćaju prilikom izdavanja građevinskih dozvola. Ta stavka je u februaru iznosila oko 9,5 milijardi dinara (blizu 81 milion evra), a sada se penje na 11,5 milijardi dinara ili 98 miliona evra.

Građevinsko zemljište posebno je poskupelo u opštini Surčin, gde se grade objekti za izložbu EXPO. Cene zemljišta u Surčinu i Jakovu, naselju u toj opštini, porasle su i za 30 odsto, o čemu je Bloomberg Adria nedavno pisala.

Transfer iz republičkog budžeta povećan je sa oko 58 miliona dinara ili pola miliona evra u februarskom rebalansu, na 1,8 milijardi ili više od 15 miliona evra u junu, od čega su 1,6 milijardi dinara ili 13,6 miliona evra kapitalni transferi.

Pored objekata i infrastrukture za EXPO, u gradu se realizuje više velikih infrastrukturnih projekata poput izgradnje novog mosta na Savi i priprema za početak izgradnje tunela koji će povezati dunavsku i savsku stranu grada.

Fis

kalni savet, u mišljenju o Fiskalnoj strategiji za 2027, međutim, upozorava da su u strukturi javnih investicija ulaganja u komunalnu infrastrukturu i sisteme lokalnih javnih usluga znatno manje zastupljena u odnosu na republičke projekte.

"Deo ovih investicija već sada postepeno preuzima centralna vlast, jer lokalni nivo nema dovoljno operativnih i kadrovskih kapaciteta, što dodatno naglašava potrebu da se ovi sistemi hitno vrate u fokus ekonomske politike", navodi se u tom dokumentu.

Novim rebalansom su predviđene subvencije od gotovo devet milijardi dinara ili blizu 77 miliona evra, od čega najviše, 8,7 milijardi dinara ili 74 miliona evra, odlazi javnim preduzećima i organizacijama, a ostatak privatnim firmama. To je značajan rast, posebno kada se ima u vidu da su ukupne gradske subvencije na kraju 2023. godine iznosile četiri milijarde dinara, a krajem 2025. 6,3 milijarde dinara, pokazuju podaci Fiskalnog saveta.

Pritom, očekivanja od dela dobiti od javnih preduzeća čiji je grad suosnivač, prepolovljena su sa 746 miliona dinara ili 6,3 miliona evra, koliko je ta dobit bila predviđena u decembru i zatim februaru, na 316 miliona dinara ili 2,7 miliona evra u junu.

Nelikvidnost javnih preduzeća jedan je od glavnih problema Beograda, a najveći neposredni rizik za veće rashode predstavlja poslovanje preduzeća GSP Beograd, navodi se u Mišljenju Fiskalnog saveta o Fiskalnoj strategiji za 2027. sa projekcijama za 2028. i 2029.

Beograd ima besplatan prevoz, ali zato značajan deo budžeta, blizu 55 milijardi dinara ili 468,5 miliona evra odlazi Sekretarijatu za javni prevoz, koliko je predviđeno junskim rebalansom. Od toga, 48,5 milijardi dinara ili 412,8 miliona evra namenjeno je uslugama po ugovoru, a 4,8 milijardi dinara su subvencije.

"Akumulirani gubici ovog preduzeća (GSP Beograd) nastavljaju da rastu i na kraju 2025. godine dostigli su 36,7 milijardi dinara, što je praktično na nivou osnovnog kapitala preduzeća (38,4 milijardi dinara). Iako je ukupan kapital i dalje formalno pozitivan (8,1 milijardu dinara) zahvaljujući revalorizacionim rezervama, ovakav trend jasno ukazuje na ozbiljno pogoršanje finansijskog položaja preduzeća", dodaje se mišljenju Fiskalnog saveta.

Fiskalni savet upozorava da se GSP Beograd sve više oslanja na kratkoročne pozajmice po osnovu dozvoljenog prekoračenja po računu, zajmove drugih gradskih preduzeća, kao što su Beogradski vodovod i kanalizacija, Beogradske elektrane i Parking servis, kao i na kredite komercijalnih banaka, pre

Vreme: 23.07.2026 08:00

Medij: rs.bloombergadria.com

Link: <https://rs.bloombergadria.com/ekonomija/srbija/109343/beogradski-budzet-pod-pritiskom/news>

Autori: Maja Poznatov

Teme: Elektroprivreda Srbije (EPS)

Naslov: Beograd sve više zavisi od državne pomoći, a dugovi javnih preduzeća rastu

svega Srpske banke i Poštanske štedionice.

Ovo vladino savetodavno telo ukazuje na problem međusobnih dugovanja i kašnjenja u izmirivanju obaveza unutar javnog sektora.

Na primer, GSP Beograd ima neizmirene obaveze prema Beogradskom vodovodu i kanalizaciji, dok Vodovod duguje Elektroprivredi Srbije oko 0,7 milijardi dinara (šest miliona evra), pokazuju podaci koji se navode u mišljenju Fiskalnog saveta. Takođe, javna železnička preduzeća imaju dugovanja prema beogradskom vodovodu, dok JKP Beogradske elektrane duguju Srbijagasu gotovo 12 milijardi dinara ili 102 miliona evra.

Fiskalni savet ocenjuje da je ta preduzeća potrebno postepeno restrukturirati i pažljivo strateški usmeravati.

Od mera koje se mogu brže primeniti, Fiskalni savet preporučuje da se preispitaju sistem naplate, cenovna politika i realni troškovi usluga koje preduzeća pružaju stanovništvu. "U suprotnom, rešavanje problema će se i dalje uglavnom zasnivati na povećanju subvencija, transfera i drugih budžetskih izdvajanja, bez otklanjanja uzroka koji do tih problema dovode", navodi Savet.

Dva rebalansa u ovoj godini

Veći prihodi, ali bez smanjenja fiskalnih rizika

Republika sve više finansira gradske projekte

Javnim preduzećima subvencije od 74 miliona evra

Začarani krug dugovanja

